

**APARTMAN YÖNETİCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ
HAKKINDA BİR ARAŞTIRMA, YOZGAT İLİ ÖRNEĞİ**

Mustafa ERBİR¹

ÖZET

Bu araştırma apartman yöneticilerinin finansal okuryazarlık seviyelerini ölçmek amacıyla yapılmaktadır. Araştırma Temmuz-Eylül 2019 döneminde Yozgat ili merkez ilçesinde bulunan 230 apartman yöneticisi ile yapılmıştır. Araştırma kapsamında apartman yöneticilerinin yaş, gelir seviyesi, eğitim durumu, çalışma statüsü, bireysel emeklilik durumu, tasarruf hesabına sahip olma durumu ve borsada işlem yapma durumuna göre finansal okuryazarlık seviyelerinde farklılaşma olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucuna göre katılımcıların finansal okuryazarlık seviyesi yaş, tasarruf hesabına sahip olma ve borsada işlem yapma durumuna göre farklılık göstermemektedir. Buna karşın katılımcıların finansal okuryazarlık seviyesi gelir durumu, eğitim düzeyi, çalışma statüsü ve bireysel emeklilik sigortasına sahip olma durumuna göre farklılık göstermektedir. Elde edilen bulgulara göre asgari ücret ve asgari ücretin 2 katına kadar gelire sahip olan, eğitim seviyesi lise olan, çalışma statüsü serbest meslek olan ve bireysel emeklilik sigortası sahibi olan katılımcıların finansal okuryazarlık seviyesi diğer gruplara göre daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Finans, Finansal Okuryazarlık, Apartman Yöneticisi

**A STUDY ON THE FINANCIAL LITERACY LEVELS OF APARTMENT BUILDING
MANAGERS, A CASE OF YOZGAT CITY**

ABSTRACT

This research is conducted in order to measure the financial literacy levels of apartment building managers. Research is done with 230 managers in central part of Yozgat for the period between July-September 2019. In the research context, it is tried to determine whether there exist differences in financial literacy levels according to apartment building managers' age, income level, education status, work status, individual pension status, owning a saving account and transaction in stock exchange. According to research findings, it has been found that there are no differences in participants' financial literacy levels according to age, owning a saving account and transaction in stock exchange. By contrast, there are no differences in participants' financial literacy levels according to income level, education

¹ Öğr. Gör. Dr., Kayseri Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, mustafa.erbir@kayseri.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6887-1561

*Yazar(lar) herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Geliş Tarihi: 11.11.2020 / Kabul Tarihi: 16.12.2020 Çalışma Türü: Araştırma Makalesi

level, work status and ownership of individual pension. According to the findings, the financial literacy level of the participants who have an income up to 2 times the minimum wage and whose education level is high school is higher than the other groups. In addition, the financial literacy level of the participants whose working status is self-employed and who have private pension insurance is higher than the other groups.

Keywords: Finance, Financial Literacy, Apartment Building Manager

GİRİŞ

Ülkemizde köyden kente göç olayı 1950'lerden itibaren başlayan ve günümüzde de devam eden bir gerçektir (Şimşek ve Gürler, 1994: 361). Kırdan kente öç hareketi ilk dönemlerde bir problem olarak görülmemiş aksine desteklenmiş bir harekettir (Yavuz vd., 2004: 139). Sonraları bu duruma yönelik bazı ekonomik ve sosyal problemler ortaya çıkmıştır. Kırdan kente göçün ortaya koyduğu sonuçlardan biri de toplu konutlarda ailelerin ortak yaşam sürdürmesi ve apartman kültürünün ortaya çıkmasıdır.

Apartment kültürünün yaygınlaşmasıyla çok sayıda aile bir arada aynı binada yaşamını sürdürmek zorunda kalmaktadır. Kat mülkiyet kanununun 34. maddesinde "Ana gayrimenkulün sekiz veya daha fazla bağımsız bölümü varsa, yönetici atanması mecburidir" ibaresi geçmektedir. Bu durum apartmanların büyük bir çoğunluğunda bir apartman yöneticisi seçme zorunluluğu getirmektedir.

Apartment yöneticisinin görevleri ise Kat Mülkiyeti Kanununun 35. maddesinde 12 bent halinde sayılmıştır. Bunalar içerisinde kat malikleri adına apartmanın mali işlerinin takibi de bulunmaktadır (Ay, 2018: 4). Bu durum bir apartman yöneticisinin asgari düzeyde finansal okuryazarlık sahip olması zorunluluğunu getirmektedir. Aksi halde bir yönetici yöneticilik görevini tam anlamıyla yerine getiremeyecektir.

Küresel ekonomik sistem içerisinde kişiler sınırlı bir gelire ihtiyaçlarını ve isteklerini karşılamak durumundadır. Eğer kişiler sahip oldukları ekonomik değerleri nasıl kullanacaklarını bilmez ise olumsuz sonuçlarla karşılaşabilirler. Bunun için kişilerin ekonomik olarak bilinçli faaliyetlerde bulunmalarında finansal okuryazarlık kavramı büyük önem taşımaktadır. OECD'nin tanımına göre Finansal Okuryazarlık kavramı, kişilerin finansal ürünler ve finansal kavramlar ile ilgili bilgi sahibi olması veya finansal alternatifler arasında bilinçli tercih yapabilecek farkındalığa sahip olması durumudur Temizel ve Bayram, 2011: 75). Bu tanım toplumda her kademedeki bireyin belirli düzeyde finansal okuryazarlık seviyesine sahip olması gerektiğini göstermektedir.

Bu araştırmada da sosyal hayatta nüfusun büyük bir oranını etkileyen apartman hayatının finansal bakımdan daha verimli hale getirilebilmesi adına apartman yöneticilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri ölçülmeye çalışılmaktadır. Araştırmanın birinci bölümünde temel finansal kavramlar, finansal okuryazarlık kavramı ile ilgili tanım ve bilgiler ayrıca finansal okuryazarlıkla ilgili yerli ve yabancı çalışmalar verilmektedir. İkinci bölümünde araştırma metodolojisi bulunmaktadır. Üçüncü bölümde araştırmaya ait bulgular verilmektedir. Son bölümde ise araştırma sonuçları bulunmaktadır.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Temel Finansal Kavramlar

Finansal okuryazarlık kavramının tam olarak neyi ifade ettiğini anlayabilmek için ilk olarak temel finansal kavramları ele almanın daha uygun olduğu düşünülmektedir. İlk olarak ele alınacak kavram finans kavramıdır. Buna göre finans, bir işletmenin faaliyetlerini devam ettirebilmesi için gerekli olan fon veya sermayeyi ifade eder (Okka, 2015: 6). Bir başka tanıma göre finans, iletmeye ait varlık ve

kaynakların en üst düzeyde fayda sağlaması amacıyla yönetilmesidir (Özkan, 2013: 22). Dolayısıyla finans, işletmenin ihtiyaç duyduğu para ve benzeri varlıkların tedarik edilmesidir. Bu varlıkların tedarik edilmesi işlemine de finansman denir.

Temel finansal kavramlardan biri de finansal yönetimdir. Bu kavram, işletmenin ihtiyaç duyduğu varlıkları varlıkların uygun koşullarda sağlanması ve finansman süreci ile ilgili alınan kararların etkin bir şekilde yönetilmesidir. Finansal yönetim kavramı 20. yüzyılın başlarına kadar ekonomi biliminin bir parçası olarak kabul edilirken bu tarihten itibaren ayrı bir bilim dalı olarak kabul edilmektedir (Ercan ve Ban, 2005: 5). Okka (2015) finansal yönetimin hem işletmeye gerekli fonların sağlanması konusunda alınan etkin kararlar olduğu hem de elde bulunan fazla fonların yatırım yaparak değerlendirilmesi olduğu görüşündedir. Bu şekilde fon fazlası olan birimlerin fon ihtiyacı olan birimlere ihtiyaç fazlası fonu aktarması sağlanabilir.

Finans, finansman ve finansal yönetim kavramlarının kapsamı ve sınırları her geçen gün değişebilmektedir. Paramasivan ve Subramanian, (2009)'a göre finans kavramı kişisel ve kamusal olmak üzere iki ana başlıkta incelenebilmektedir. Kamu finansı kavramının içine devleti ilgilendiren finansal düzenlemeler girerken, kişisel finans kavramının içine bireysel ve kurumsal finans kavramları girmektedir. Bu araştırmada da bireysel finans kavramına yönelik bir uygulama yapılmaktadır.

1.2. Finansal Okuryazarlık

Okuryazarlık kavramı oldukça dinamik bir kavramdır (Feyman, 2013: 9). Zamana ve içinde bulunan toplumsal değerlere göre değişebilmektedir. Okuryazarlık kavramı temelde okuma ve yazma kabiliyeti olarak bilinse de okuryazarlık kavramı sadece okuma ve yazma fiilinden daha fazlasını içermektedir (Kurudayıoğlu ve Tüzün, 2010: 285). Çünkü okuma yazma ile sadece semboller ayırt edilebilirken okuryazarlık sembolleri anlamlandırmayı da ifade edebilmektedir.

Finansal okuryazarlık kavramı ise, kişinin finansal durumunu planlaması, birikimlerini değerlendirmesi, geleceğe yönelik finansal kararlar alması yeteneğidir (Ünal vd., 2016: 936). Güler (2015)'e göre finansal okuryazarlık, finansal ürünler hakkında bilgi sahibi olmak ve bu bilgiyle fayda sağlayacak kararlar alabilmektir. Mandell (2006) ise finansal okuryazarlığı kişinin kendi menfaati doğrultusunda yararlı kararlar alabilmesi için yeteri kadar finansal bilgiye sahip olması şeklinde tanımlar. Finansal okuryazarlık Goel ve Khanna (2013)'ya göre kişilerin birikimlerini etkili bir biçimde yönetirken bilinçli değerlendirmeler yapabilmesi ayrıca değişken kararlar alabilme yeteneğidir. Bodie (2006)'ye göre ise, finansal okuryazarlık, bilginin ve bilgiye ulaşma yollarının etkin bir şekilde kullanabilmesi yeteneğidir.

Finansal okuryazarlık kavramı, kişilerin refah seviyesini daha da yüksek hale getirme, finansal alanda istikrarı sağlama ve finansal alanlarda yaptıkları işlemlerin yönetilmesi gibi konularda büyük öneme sahiptir (Taylor ve Wagland, 2013: 70). Bu kavram, sadece bireylerin refah seviyesini yükseltmekle kalmayarak buna ek olarak kişilerin finansal bakımdan güvenliğini de sağlayabilmektedir. Bunun için finansal okuryazarlık kavramı üzerinde sürekli durulması gereken bir kavramdır (Temizel ve Bayram, 2011: 75). Finansal okuryazarlık kavramı kişilere, finansal yatırımların ne derece uygun olduğunu değerlendirmek amacıyla gereken bilgi ve beceriyi sağlayabilmektedir. (Capuano ve Ramsay, 2011: 106). Bilimsel araştırmalara bakıldığında birçoğunda düşük finansal okuryazarlık düzeyi görülmektedir. Bu durum kişilerin finansal alanda faydalı kararlar almalarını engellemektedir (Oehler ve Werner, 2008: 254). Sonuçta finansal okuryazar düzeyi yüksek olan kişiler, gereksinimlerini doğru bir şekilde belirleyebilmekte ve bunları temin edebilmektedir.

Finansal okuryazarlıkla ilgili yapılan tanımlara bakıldığında tamamının çıkış noktası, bilgi, beceri ve finansal anlamda karar verebilme yeteneğidir (Remund, 2010: 12). Bunun yanında geleceğe yönelik finansal planlar yapma ve finansal gereksinimlerin belirlenmesi de finansal yönetimin ilgi alanına

girmektedir. Yapılan bilimsel araştırmalara bakıldığında finansal okuryazarlık kavramının özellikle 2008 küresel ekonomik krizden sonra daha da önemli hale geldiği fark edilmektedir. Bu durumun önemli nedenleri arasında rekabetin daha artış göstermesi, küreselleşme hızındaki artış, emeklilik vb. bireysel finans sistemlerinin değişim hızı, demografik değişimler ve dünya piyasalarındaki değişimler gibi etkenler sıralanabilir.

1.3. Literatür Taraması

Finansal okuryazarlıkla ilgili yapılan bilimsel araştırmalar incelendiğinde özellikle gelişmiş ülkelerde yapılan araştırmaların daha fazla sayıda olduğu görülmektedir. Buna ek olarak Avrupa Birliği, Dünya Bankası gibi kuruluşlar da finansal okuryazarlık kavramının dünya genelinde kabul görmesi için çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır (Altıntaş, 2008: 159). Buna bağlı olarak literatürde çok sayıda araştırma karşımıza çıkmaktadır.

ABD’de yapılan bir çalışmada bireylerin demografik özelliklerine göre finansal okuryazarlık düzeyleri ölçülmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak daha yaşlı, daha yüksek gelire sahip ve evli kişilerin finansal okuryazarlık düzeyinin daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır (Wagland ve Taylor, 2009). ABD’de yapılan bir başka çalışmada, Wagland ve Taylor’un çalışmasının aksine yaşı genç olan bireylerin finansal okuryazarlık düzeyinin daha yüksek seviyede olduğu tespit edilmektedir. Fakat genel anlamda harcama, tasarruf ve yatırım gibi temel finansal konularda yeterli bilgiye sahip olunmadığı fark edilmektedir (Gökmen, 2012). Beal ve Delpachitra (2003)’nin yaptığı çalışmada Avustralya’da 789 üniversite öğrencisi örneklem olarak alınmış ve yüksek gelire sahip olan grubun daha yüksek bir finansal okuryazarlık düzeyine sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Chen ve Volpe (1998)’nin çalışmasında 1000 öğrencinin oluşturduğu bir örneklem grubu incelemiştir. Çalışma sonucunda kadınların, iş deneyimine sahip olmayanların ve 30 yaş altı bireylerin daha düşük bir finansal okuryazarlık düzeyine sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Lusardi vd. (2010), yaptığı çalışmada, 12-17 yaş arası 7138 kişilik bir örneklem grubunu incelemiştir. Sonuç olarak katılımcıların sadece %27’sinin temel finansal kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Türkiye’de yapılan bir çalışmada Güler (2015) hane halkının finansal okuryazarlık düzeyini incelemiştir. Çalışma 453 kişi üzerinde yapılmıştır. Çalışma sonucunda hane halkının % 50’den azının düşük finansal okuryazarlık düzeyine sahip olduğu ve finansal okuryazarlık ve tasarruf davranışı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Almanya’da yapılan bir çalışmada genel anlamda finansal okuryazarlık seviyesinin orta düzeyde olduğu, kadınların erkeklerden daha düşük düzeyde bir finansal okuryazarlık bilgisine sahip olduğu ve Almanya’nın batısında yaşayan bireylerin Doğusunda yaşayan bireylere kıyasla daha yüksek bir finansal okuryazarlık düzeyine sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır (Dağdelen, 2017: 88). Kanada’da yapılan bir çalışmada ise, yüksek gelire sahip bireylerin daha yüksek bir finansal okuryazarlık bilgisine sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır (Dağdelen, 2017: 97). Yapılan çalışmalar incelendiğinde farklı örneklem gruplarında farklı sonuçlara ulaşılabileceği görülmektedir.

2. ARAşTIRMA METODOLOJİSİ

2.1. Araştırmanın Kapsamı, Önemi ve Amacı

Bu araştırma Yozgat ili merkez ilçesinde bulunan apartman yöneticilerinin finansal okuryazarlık düzeylerine yönelik yapılmaktadır. Araştırma kapsamında apartman yöneticilerinin finansal konularla ilgili algıları ve demografik değişkenlere göre farklılaşma durumu analiz edilmektedir. Buna ek olarak katılımcıların bazı finansal konularda ne gibi davranışlar sergilediği konusunda da inceleme yapılmaktadır.

Finansal okuryazarlıkla ilgili yapılan bilimsel araştırmalara bakıldığında daha çok üniversite öğrencilerine yönelik saha araştırmalarının yapıldığı görülmektedir. Ayrıca farklı meslek gruplarına ve hane halkına yönelik yapılan bazı araştırmalar mevcuttur. Bu araştırmada ele alınan apartman yöneticilerinin finansal okuryazarlık düzeylerine yönelik bir çalışmaya yerli ve yabancı literatürde rastlanmamıştır. Bu açıdan çalışma özgün bir araştırma olarak değerlendirilebilir.

Bir apartman yöneticisi en az iki ailenin ikamet ettiği konutlarda yönetilen konutun yapısal sosyal ve finansal problemleriyle ilgilenmektedir. Belirli düzeyde finansal okuryazarlık bilgisine sahip olan bir apartman yöneticisi yöneticilik görevinde finansal açıdan bazı avantajlara da sahip olabilmektedir. Apartmanın gelir gider kalemlerinin takibi, faturaların ödenmesi, apartman ortak hesabında toplanan paranın değerlendirilmesi gibi faaliyetler bu kapsamda değerlendirilebilir. Araştırmanın esas amacı, apartman yöneticilerinin finansal düzeylerinin daha iyi bir seviyeye yükseltilmesi adına farkındalık oluşturmak ve bazı apartmanlarda görünen finansal problemlerin çözümü adına katkı sağlamaktır.

2.2. Araştırma Yöntemi

Bu çalışmada nicel verilere dayalı bir araştırma yapılmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmaktadır. Araştırma anketi araştırmacı tarafından yüz yüze uygulanmıştır. Araştırma anketi iki kısımdan meydana gelmektedir birinci kısımda katılımcıların demografik bilgileri ve finansal durumlarına yönelik bilgiler sorulmakta, ikinci kısımda ise katılımcıların finansal okuryazarlık düzeylerini belirlemeye yönelik sorular yöneltilmektedir.

Araştırma esansında toplanan veriler SPSS 20 paket programıyla istatistiki analizler yapılarak araştırma bulgularına ulaşılmaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda ilk olarak tanımlayıcı bilgiler sunulmakta, sonrasında güvenilirlik ve geçerlilik analizleri yapılmaktadır. Araştırma sorularını alt faktörlere ayırmak amacıyla açıklayıcı faktör analizi yapılmakta ve belirlenen hipotezleri test etmek amacıyla değişkenler arasındaki farklılaşmalar bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü anova testi uygulanarak tespit edilmeye çalışılmaktadır.

2.3. Araştırmada Evren ve Örneklem

Araştırma Temmuz-Eylül 2019 döneminde gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde Yozgat ili merkez ilçesinde yöneticisi bulunan toplam 552 apartman bulunmaktadır. Bu apartmanlar araştırmanın ana kütlelerini oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini hesaplayabilmek için $(n=Nt^2 pq)/(d^2 (N-1)+t^2 pq)$ formülü kullanılabilir (Yıldız vd., 2002: 142). Bu formülde n=Örneklem, N= Evren, t= yanlgı payı (bu çalışmada 0,05), p=Evren içinde ilgilenilen özelliğin görülme sıklığı, q= 1-P, d= örnekleme hatası olarak hesaplanmaktadır. Buna göre araştırmada anlamlı sonuçlar alabilmek için araştırma örnekleminin en az 226 kişi olması gerekmektedir. Bu araştırmanın örneklemini toplam 230 kişiden oluşmaktadır. Toplanan 230 anket eksiksiz bir şekilde analiz yapılmak üzere veri tabanına girilmiştir.

2.4. Araştırma Hipotezleri

Araştırma hipotezleri toplam yedi maddeden oluşmaktadır:

H1: Bireylerin Finansal Okuryazarlık düzeyi yaş değişkenine göre farklılık göstermektedir

H2: Bireylerin Finansal Okuryazarlık düzeyi gelir değişkenine göre farklılık göstermektedir

H3: Bireylerin Finansal Okuryazarlık düzeyi eğitim seviyesi değişkenine göre farklılık göstermektedir

H4: Bireylerin Finansal Okuryazarlık düzeyi çalışma statüsü değişkenine göre farklılık göstermektedir

H5: Bireylerin Finansal Okuryazarlık düzeyi bireysel emeklilik sigortasına (BES) sahip olma durumuna göre farklılık göstermektedir

H6: Bireylerin Finansal Okuryazarlık düzeyi tasarruf hesabına sahip olma durumuna göre farklılık göstermektedir

H7: Bireylerin Finansal Okuryazarlık düzeyi borsada işlem yapma durumuna göre farklılık göstermektedir

Araştırma hipotezlerini şematik bir biçimde göstermek gerekirse şekil 1'deki model kurulabilir

Şekil 1: Araştırma Modeli

3. BULGULAR

Araştırma bulguları toplam beş ana başlıktan oluşmaktadır. İlk olarak katılımcılara ait tanımlayıcı bilgilerin bulunduğu frekans analizine yönelik bulgular verilmektedir. Sonrasında ölçeğin güvenilirlik ve geçerliliğine yönelik bulgular bulunmaktadır. Daha sonra birbirine benzer soruları gruplayabilmek amacıyla faktör analizine ait bulgular verilmektedir. Sonrasında ise verilerin normal dağılım gösterip göstermediği ile ilgili analiz sonuçlarına yer verilmektedir. En son kısımda ise araştırma hipotezlerini test etmek amacıyla farklılaşmalara yönelik bulgular bulunmaktadır.

3.1. Frekans Analizi

Araştırmada elde edilen verileri ilk olarak frekans ve yüzde analizi yapılarak tablo haline getirilmiştir. Tablo 1' de katılımcıların cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim seviyesi, çalışma statüsü, gelir, bireysel emeklilik, tasarruf, borsa işlemi ve tasarruf araçlarına ait bilgiler verilmektedir.

Tablo 1: Frekans Analizi

Cinsiyet	Frekans	Yüzde %	Gelir Durumu	Frekans	Yüzde %
----------	---------	---------	--------------	---------	---------

Erkek	214	93,0	Asgari ücret veya altı	24	10,4	
Kadın	16	7,0	Asgari Ücret *2	120	52,2	
Yaş	Frekans	Yüzde %	Asgari Ücret *3	57	24,8	
18-30	14	6,1	Asgari Ücret *4 ve fazla	29	12,6	
31-40	108	47,0	BES'e Sahip Olma	Frekans	Yüzde %	
41-50	66	28,7	Evet	90	39,1	
51 ve Üstü	42	18,3	Hayır	140	60,9	
Medeni Durum	Frekans	Yüzde %	Tasarruf Hesabı Olma	Frekans	Yüzde %	
Evli	163	70,9	Evet	57	24,8	
Bekar	67	29,1	Hayır	173	75,2	
Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde %	Borsada İşlem Yapma	Frekans	Yüzde %	
İlköğretim	30	13,0	Evet	29	12,6	
Lise	89	38,7	Hayır	201	87,4	
Lisans	84	36,5	Kullanılan Araçları	Tasarruf	Frekans	Yüzde %
Lisansüstü	27	11,7	Altın	78	33,9	
Çalışma Statü	Frekans	Yüzde %	Döviz	24	10,4	
Kamu	44	19,1	TL	81	35,2	
Özel	75	32,6	Gayrimenkul	9	3,9	
Serbest	77	33,5	Hisse Senedi	3	1,3	
Diğer	34	14,8	Tahvil, Bono	1	0,4	
Toplam	230	100,0	Diğer	34	14,8	
			Toplam	230	100,0	

Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcıların 214’ü erkek (%93), 16’sı (%7) ise kadındır. Bu durum apartman yönetim işinin neredeyse tamamına yakınının erkekler tarafından yürütüldüğünü göstermektedir. Katılımcıların yaşa göre dağılımları incelendiğinde 14 kişinin (%6,1) 18-30 yaş grubunda olduğu, 108 kişinin (%47) 31-40 yaş grubunda olduğu, 66 kişinin (%28,7) 41-50 yaş grubunda olduğu ve 42 kişinin (%18,3) 51 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. 31,40 yaş grubu katılımcıların neredeyse yarısını oluşturmaktadır.

Medeni durum değişkenine yönelik dağılıma bakıldığında katılımcıların 163 kişinin (%70,9) evli 67 kişinin (%29,1) bekar olduğu görülmektedir. Eğitim seviyesi bakımından katılımcılardan 30 kişinin (%13) ilköğretim, 89 kişinin (%38,7) lise, 84 kişinin (%36,5) lisans ve 27 kişinin (%11,7) lisansüstü mezunu olduğu görülmektedir. Bu değerlere göre apartman yöneticilerinin çoğunlukla lise veya lisans derecesine sahip olduğu söylenebilir. Çalışma statüsü bakımından ise katılımcılardan 44 kişinin (%19,1) kamuda, 75 kişinin (%32,6) özel sektörde, 77 kişinin (%33,5) serbest çalıştığı ve 34 kişinin (%14,8) diğer grupta olduğu görülmektedir. Bu oranlara göre daha çok özel sektörde ve serbest çalışan kişilerin apartman yöneticisi olduğu görülmektedir.

Makroekonomik değişkenlerden ve paranın zaman değeri gibi kavramlardan dolayı gelir durumu rakamsal olarak değil daha çok asgari ücret düzeyi dikkate alınarak sınıflandırılmıştır. Buna göre katılımcılardan 24 kişi (%10,4) asgari ücret veya daha altı bir gelire, 120 kişi (%52,2) asgari ücretin ile asgari ücretin iki katı arasında bir gelire sahiptir. 57 kişi (%24,8) asgari ücretin iki katı ile üç katı

arasında bir gelire ve 29 kişi de (%12,6) asgari ücretin 4 katı veya üzerinde bir gelire sahiptir. Bu değerler katılımcıların yarısından fazlasının asgari ücretin iki katına kadar bir gelire sahip olduğunu göstermektedir. Katılımcılardan 90 kişi (%39,1) bireysel emeklilik sigortasına sahiptir. Buna karşın 140 kişi (%60,9) bireysel emeklilik sigortasına sahip değildir. Bu durum bireysel emeklilik sisteminin katılımcılar arasında çok yaygın olmadığını göstermektedir.

Araştırmaya katılan 57 kişinin (%24,8) tasarruf hesabı bulunurken, 173 kişinin (%75,2) tasarruf hesabı bulunmamaktadır. Buna ek olarak katılımcılardan 29 kişi (%12,6) daha önce borsada en az bir işlem yapmış, 201 kişi (%87,4) ise daha önce borsada hiç işlem yapmamıştır. Katılımcıların tasarruflarını nasıl değerlendirdiği ile ilgili sonuçlara bakıldığında 78 kişinin (%33,9) altına, 24 kişinin (%10,4) dövize, 81 kişinin (%35,2) TL mevduatına yatırım yaptığı görülmektedir. Ayrıca 9 kişinin (%3,9) gayrimenkule, 3 kişinin (%1,3) hisse senedine, bir kişinin (%0,4) tahvil veya bonoya ve 34 kişinin (%14,8) diğer araçlara yatırım yaptığı görülmektedir. Buna göre katılımcılar daha çok tasarruflarını altın olarak yaptığı görülmektedir.

3.2. Güvenilirlik ve Geçerlilik Analizi

Tablo 2: Güvenilirlik Analizi

Ölçek Adı	Alpha Değeri	Örnekleme (N)
Finansal Okuryazarlık	0,887	230

Finansal okuryazarlık ölçeğinin güvenilirlik düzeyi tablo 2’de 0,887 olarak hesaplanmaktadır. Bu değer 0,70 ve 1,00 arasında olduğundan anketin güvenilir olduğu söylenebilir (Kalaycı, 2014).

Tablo 3: Geçerlilik Analizi

Ölçek Adı	KMO Değeri	Barlett Değeri
Girişimcilik Eğilimi	0,875	0,00

Araştırma kapsamında kullanılan ölçekte bulunan ve birbirine yakın olan ifadelerin gruplanabilmesi için faktör analizi yapılmak istenmektedir. Bunun yapılabilmesi için geçerlilik analizi yapılmakta ve analiz sonucunda KMO değeri 0,875 ve Barlett değeri 0,00 olarak tespit edilmiştir. Analize devam edebilmek adına büyük öneme sahip olan KMO değerinin 0,60’ın üzerinde olması ve Barlett değerinin 0,05’in altında olması beklenir (Sofyalıoğlu ve Kartal, 2011: 392). Dolayısıyla Tablo 2’ye göre ölçeğin geçerliliği sağlanmaktadır.

3.3. Faktör Analizi

Finansal okuryazarlık kavramına yönelik yapılan faktör analizi sonuçları tablo 4’te verilmektedir.

Tablo 4: Faktör Analizi

FAKTÖRLER VE DEĞİŞKENLER	Faktör Yükleri	Varyans %	Öz Değerler
--------------------------	----------------	-----------	-------------

Tasarruf		21,864	3,936
Gelecek için finansal planlama yapabilirim.	0,765		
Finansal anlamda kendim için belirlediğim hedeflerin çoğuna ulaşabildim.	0,744		
Gelecek için düzenli tasarruf yaparım	0,720		
Paramı değerlendirmek için hangi yatırım aracını kullanacağımı iyi bilirim.	0,703		
Zaman planlaması yaparak paramı nasıl kullanabileceğime karar veririm	0,696		
Ekonomi ve finans haberlerini yakından izlerim.	0,607		
Paramın satın alma gücünü korumak için tasarrufumu döviz ya da altın olarak değerlendiririm	0,561		
Elimdeki parayı nasıl kullanacağımı ailemden öğrendim.	0,410		
Bireysel		15,702	2,826
Gelecekteki risklere karşı tasarrufun gerekli olduğuna inanmaktayım	0,710		
Alışveriş yapmadan önce fiyatları kıyaslarım.	0,698		
Kredi kartı borcumu her zaman tam olarak öderim.	0,686		
Gelirimden harcama yaparken ihtiyatlı davranırım	0,534		
Kredi kartı kullanmak gelirimizden daha fazla harcama yapmamıza neden olmaktadır.	0,489		
Yatırım		15,289	2,752
Aklıma ilk gelen kredi türü tüketici kredisidir.	0,770		
Amaçlarımı gerçekleştirmek için bankadan kredi çekerim	0,770		
Kredi kartı günlük yaşantımın ayrılmaz bir parçasıdır.	0,683		
Kredi faizlerinin yüksekliği kredi kullanmamdaki en büyük engeldir.	0,620		
Enflasyon tasarruf yapılmasının önündeki büyük bir engeldir.	0,489		

Faktör analizi sonucuna göre, ifadeler 3 faktör altında toplanmaktadır. Bunlar tasarruf davranışına yönelik ifadeler, bireysel tasarruf ile ilgili ifadeler ve yatırım davranışı ile ilgili ifadelerdir.

3.4. Normal Dağılım Analizi

Araştırma kapsamında ele alınan değişkenler kapsamında finansal okuryazarlık düzeyinin farklılaşması durumuna yönelik bir takım istatistiksel analizler yapılmaktadır. Bu analizleri yapabilmek için toplanan verilerin normal dağılım gösterip göstermediği test edilmelidir. Eğer veriler normal dağılım sergiliyorsa parametrik testler yapılmalı, normal dağılım sergilemiyorsa parametrik olmayan testler yapılmalıdır (Kalaycı, 2014).

Tablo 5: Normal Dağılım Analizi

	İstatistik	df	p
Finansal Okuryazarlık	0,059	230	0,051

Normal dağılım analizi yapıldıktan sonra anlamlılık değerinin $p=0,051$ ($P>0,05$) olduğu görülmektedir. Buna göre farklılaşmalara yönelik parametrik testler kullanılabilir.

3.5. Farklılaşmalara Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında finansal okuryazarlık seviyesinin 7 değişken karşısında farklılaşma durumu test edilmektedir. Bu değişkenlerden bazıları 2 sürekli değişkene sahipken bazıları 2'den fazla sürekli değişkene sahiptir. Bu durumda iki sürekli değişkene sahip farklılaşmaların test edilebilmesi için bağımsız örneklem t testi, ikiden fazla sürekli değişkenin olduğu farklılaşmaları test edebilmek için tek yönlü anova testi kullanılmaktadır.

Tablo 6: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Yaş Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Yaş	N	Ort	Ss.	F	p
Tasarruf	18-30	14	3,2443	0,71410	0,117	0,950
	31-40	108	3,2374	0,94987		
	41-50	66	3,3189	0,89320		
	51 ve Üstü	42	3,2733	0,80174		
Bireysel	18-30	14	3,3714	0,64621	2,387	0,070
	31-40	108	3,2130	1,04775		
	41-50	66	3,6242	0,89958		
	51 ve üstü	42	3,3762	1,02762		
Yatırım	18-30	14	3,9429	0,81686	2,313	0,077
	31-40	108	3,6907	0,89459		
	41-50	66	4,0394	0,92701		
	51 ve üstü	42	3,8857	0,72063		

Tablo 6'da finansal okuryazarlık düzeyinin yaş faktörüne bağlı olarak farklılaşma gösterip göstermediği test edilmektedir. Tablo 8'de görüldüğü gibi yaş faktörüne bağlı olarak finansal okuryazarlık ölçeğine ait hiçbir boyutta anlamlı derece bir farklılaşma görülmemektedir ($p>0,05$). Buna göre finansal okuryazarlık düzeyinin yaşa bağlı olarak anlamlı derece değişim göstermediği söylenebilir.

Tablo 7: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Gelir Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Gelir	N	Ort	Ss.	F	p
Tasarruf	Asgari ücret veya altı	24	3,3258	0,66262	4,478	0,004
	Asgari Ücret *2	120	3,4118	0,92494		
	Asgari Ücret *3	57	3,1958	0,81324		

Bireysel	Asgari Ücret *4 ve fazla	29	2,7652	0,89703	2,374	0,071
	Asgari ücret veya altı	24	3,4167	0,91351		
	Asgari Ücret *2	120	3,5100	0,97631		
	Asgari Ücret *3	57	3,2316	0,97453		
	Asgari Ücret *4 ve fazla	29	3,0276	1,08592		
Yatırım	Asgari ücret veya altı	24	4,0000	0,64606	5,259	0,002
	Asgari Ücret *2	120	3,9833	0,76195		
	Asgari Ücret *3	57	3,7439	0,85503		
	Asgari Ücret *4 ve fazla	29	3,3172	1,27561		

Finansal okuryazarlık düzeyinin gelir seviyesine göre farklılaşma durumu Tablo 7’de görülmektedir. Buna göre iki boyutta (tasarruf ve yatırım) gelir grupları arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılaşmalar bulunmaktadır. Anlamlılık değerinin $p < 0,05$ olması gelir düzeyleri arasında farklılaşmayı göstermektedir. Tablo 7’den görülebileceği gibi asgari ücretin 2 katına kadar bir gelire sahip olanlar diğer gelir gruplarına göre belirgin düzeyde daha yüksek bir finansal okuryazarlık seviyesine sahiptir. Bireysel yatırım boyutu kapsamında ise gelir grupları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamaktadır ($p > 0,05$).

Tablo 8: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Eğitim	N	Ort	Ss.	F	p
Tasarruf	İlköğretim	30	3,2153	0,64618	2,901	0,036
	Lise	89	3,4549	0,84047		
	Üniversite	84	3,1975	0,94732		
	Lisansüstü	27	2,9278	1,00328		
Bireysel	İlköğretim	30	3,5200	0,93307	2,378	0,071
	Lise	89	3,5416	0,91959		
	Üniversite	84	3,2119	0,95456		
	Lisansüstü	27	3,1333	1,29377		
Yatırım	İlköğretim	30	3,9867	0,48689	4,117	0,007
	Lise	89	3,9888	0,78298		
	Üniversite	84	3,7905	0,93752		
	Lisansüstü	27	3,3556	1,13995		

Tablo 8 finansal okuryazarlık seviyesinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterip göstermediğini test edilmektedir. Tabloya göre tasarruf ve yatırım boyutlarında katılımcıların finansal okuryazarlık seviyeleri eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı derecede farklılık göstermektedir. Dolayısıyla hem tasarruf hem de yatırım boyutlarında lisansüstü dereceye sahip olan bireylerin finansal okuryazarlık seviyesi diğer gruplara göre anlamlı derecede daha düşüktür ($p < 0,05$). Bununla birlikte en yüksek finansal okuryazarlık ortalamasına sahip olan grup ise lise mezunu olan gruptur.

Tablo 9: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Çalışma Statüsü Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Çalışma Statü	N	Ort	Ss.	F	p
Tasarruf	Kamu	44	3,0309	0,89689	2,442	0,065
	Özel	75	3,2908	0,98672		
	Serbest	77	3,5726	0,86465		
	Diğer	34	3,2461	0,76648		
Bireysel	Kamu	44	3,3273	1,06189	3,885	0,010
	Özel	75	3,1013	1,03838		
	Serbest	77	3,7235	0,84712		
	Diğer	34	3,5013	0,90822		
Yatırım	Kamu	44	3,4045	1,05609	5,637	0,001
	Özel	75	3,8427	0,88305		
	Serbest	77	4,1235	0,69285		
	Diğer	34	3,9662	0,75142		

Tablo 9’da finansal okuryazarlık seviyesinin katılımcıların çalışma statüsüne göre farklılaşma durumu test edilmektedir. Buna göre bireysel ve yatırım boyutlarında serbest meslek sahipleri diğer gruplara göre % 95 güven aralığında anlamlı derecede daha yüksek bir finansal okuryazarlık seviyesine sahiptir ($p < 0,05$). Çünkü serbest meslek sahipleri bu iki boyutta diğer çalışma statüsüne sahip bireylerden daha yüksek bir ortalamaya sahiptir. Tasarruf boyutunda ise yine serbest meslek sahipleri diğer gruplara göre daha yüksek bir ortalamaya sahiptir fakat bu fark istatistiki açıdan anlamlı değildir ($P = 0,065$, $p > 0,05$).

Tablo 10: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Bireysel Emeklilik Sahibi Olma Durumuna Göre Farklılaşması

Boyutlar	BES	N	Ort.	Ss.	t	p
Tasarruf	Evet	90	3,3132	0,87321	-0,965	0,336
	Hayır	140	3,1971	0,91761		
Bireysel	Evet	90	3,4943	0,94036	-2,384	0,018
	Hayır	140	3,1778	1,04567		
Yatırım	Evet	90	3,8614	0,88306	-0,423	0,673
	Hayır	140	3,8111	0,87531		

Tablo 10’da finansal okuryazarlık seviyesinin bireysel emeklilik sigortasına sahip olup olmama durumuna göre farklılaşma durumu test edilmektedir. Buna göre bireysel boyutunda bireysel emeklilik sigortasına sahip olan kişilerin finansal okuryazarlık seviyesi olmayan gruba göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p = 0,018$, $p < 0,05$). Tasarruf ve yatırım boyutlarında yine bireysel emeklilik sigortasına sahip olan bireylerin finansal okuryazarlık seviyesi daha yüksek bir ortalamaya sahip iken bu fark istatistiki bakımdan anlamlı bir fark değildir ($p > 0,05$).

Tablo 11: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Tasarruf Hesabına Sahip Olma Göre Farklılaşması

Boyutlar	Tasarruf	N	Ort.	Ss.	t	p
Tasarruf	Evet	57	3,2439	0,85265	-0,233	0,816
	Hayır	173	3,2757	0,90512		
Bireysel	Evet	57	3,1930	0,94186	-1,561	0,120
	Hayır	173	3,4289	1,00480		
Yatırım	Evet	57	3,7930	0,95166	-0,482	0,630
	Hayır	173	3,8578	0,85529		

Tablo 11’de tasarruf hesabına sahip olan ve olmayan bireylerin finansal okuryazarlık düzeyleri karşılaştırılmaktadır. Buna göre tasarruf hesabına sahip olmayan bireyler tasarruf hesabı olan bireylere göre daha yüksek bir finansal okuryazarlık düzeyine sahiptir. Fakat bu fark istatistiki bakımdan anlamlı bir fark değildir ($p>0,05$). Dolayısıyla tasarruf hesabına sahip olma durumuna göre finansal okuryazarlık seviyesinde bir farklılaşma görülmektedir.

Tablo 12: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Borsada İşlem Yapma Durumuna Göre Farklılaşması

Boyutlar	Borsa	N	Ort.	Ss.	t	p
Tasarruf	Evet	29	3,1748	0,90668	-0,600	0,549
	Hayır	201	3,2812	0,88983		
Bireysel	Evet	29	3,1103	1,10788	-1,523	0,132
	Hayır	201	3,4080	0,97239		
Yatırım	Evet	29	3,7586	0,95824	-0,544	0,587
	Hayır	201	3,8537	0,86827		

Araştırmanın son bölümünde daha önce borsada en az bir işlem yapan bireylerle hiç borsada işlem yapmayan bireylere göre finansal okuryazarlık seviyesindeki farklılık tespit edilmeye çalışılmaktadır. Sonuç olarak daha önce borsada işlem yapan ve yapmayan bireylerin finansal okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma görülmektedir ($p>0,05$).

SONUÇ

Finansal Okuryazarlık çocukluk çağından itibaren karşımıza çıkabilen bir kavramdır. İlkokuldan itibaren sınırlı bütçeyle harcamalarını daha verimli hale dönüştürme çabası veren birey, küçük yaştan itibaren aslında bu yeteneğin gelişmesine ihtiyaç duyar. Yetişkin çağında ticaretle uğraşp iş yaşamında başarılı olamayan bireylerin bu başarısızlığının ardındaki faktörlerden biri de yine finansal okuryazarlık

konusundaki yetersizlikleridir. Gerek ücretli çalışan gerek serbest meslek sahipleri elinde bulunan maddi olanakları nasıl değerlendireceğine, tasarruflarını ekonomik sisteme nasıl katabileceğine bilinçli bir şekilde karar verirse makroekonomik sistem için de faydalı bir iş yapmış olur. Bu da belirli bir düzeyde finansal okuryazarlık bilgisi gerektirmektedir.

Araştırma örneklemini oluşturan apartman yöneticileri çok farklı meslek gruplarını temsil etmektedir. Bir kısmı kamuda veya özel sektörde çalışırken serbest çalışan veya işsiz olan katılımcılar da mevcuttur. Apartman yöneticilerinin örneklem olarak seçilmesinin nedeni toplumun farklı çalışma statüsü ve gelir düzeyine sahip bireylerin temsil edilmesidir. Bu sayede sadece bir meslek grubuna değil farklı gruplara da yönelik ortak bir çalışma yapılmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların sadece % 7'lik bir kısmı kadınlardan oluşmaktadır. Kadın örneklem sayısının düşük olmasından dolayı istatistiki olarak anlamlı sonuçlar alınamayacağı düşünüldüğünden erkekler ve kadınların finansal okuryazarlık düzeylerine yönelik bir karşılaştırma yapılamamaktadır. Yaş gruplarına yönelik yapılan karşılaştırmada ise 41-50 yaş arası gruba dâhil olan bireylerin finansal okuryazarlık puan ortalamalarının daha yüksek olduğu tespit edilmektedir. Fakat bu farklılaşma anlamlı bir farklılaşma değildir. Bu sonuç bize finansal okuryazarlık düzeyinin yaşa bağlı olarak artış veya azalış göstermeyeceğini açıklamaktadır.

Katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyi gelir seviyesi bakımından incelenmiş ve orta gelir düzeyine sahip olan bireylerin daha yüksek bir finansal okuryazarlık seviyesine sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre asgari ücret ile asgari ücretin iki katına kadar bir gelire sahip olan bireyler diğer gruplara göre finansal okuryazarlık bakımından daha iyi durumdadır. Bu duruma çok farklı etkenler sebep olabilir. Asgari ücrete sahip olan bireyler ancak yaşamını devam ettirebilme düşüncesindeyken asgari ücretin üç katı veya daha fazla gelire sahip olan grup ise maddi bir tehdit algılamadığı için finansal okuryazarlık özelliğinin gelişmesine ihtiyaç duymamış olabilir. Fakat orta gelir grubundaki bireyler alt ve üst gelir grubunun ortasında olduğundan gelirini nasıl daha verimli kullanabileceği konusunda kendisini daha da geliştirmiş olabilmektedir.

Araştırmada eğitim seviyesi bakımından katılımcıların finansal okuryazarlık düzeylerinin farklılaşma durumuna da bakılmıştır. Karşılaştırma sonucuna göre en düşük düzeyde finansal okuryazarlık seviyesine sahip olan grup lisansüstü derecesine sahip olan gruptur. Aslında eğitim düzeyi yükseldikçe bireylerin finansal okuryazarlık düzeyinin de yükselmesi beklenebilir fakat araştırma sonuçlarına göre en yüksek ortalamaya sahip olan grup lise mezunu olan gruptur. Bu sonuç bir bireyin iyi bir finansal okuryazarlık düzeyine sahip olabilmesi için eğitim seviyesini yükseltmesine ihtiyacının olmadığını, zorunlu eğitimini tamamladıktan sonra kendisini finansal okuryazarlık konusunda yetiştirebileceğini göstermektedir.

Araştırmada ele alınan bir diğer süreksiz değişken de katılımcıların çalışma statüleridir. Buna göre finansal okuryazarlık seviyesi en yüksek olan grup serbest meslek sahipleridir. Serbest meslek sahiplerinin finansal okuryazarlık seviyelerinin daha yüksek olması beklenen bir sonuçtur. Çünkü kamu ve özel sektörde çalışan bireyler genel olarak ücret ile çalışmakta ve gelirleri ile giderleri serbest meslek grubuna göre daha az değişkenliğe sahiptir. Bu durumda finansal okuryazarlık düzeyinin geliştirilmesi ihtiyaç duyulan bir özellik olmamaktadır. Buna karşın serbest meslek grubundaki bireylerin çoğu ticaret ile uğraşmakta ve tasarruflarını nasıl daha iyi değerlendirebileceğinin farklı alternatiflerini aramaktadırlar. Bunun için serbest meslek grubundaki bireylerin finansal okuryazarlık seviyeleri daha yüksek olarak tespit edilmektedir.

Araştırma kapsamında katılımcıların bireysel emeklilik sigortasına sahip olma durumuna göre finansal okuryazarlık düzeylerinin farklılaşması da ele alınmaktadır. Buna göre bireysel emeklilik sigortasına sahip olan bireyler diğerlerine göre daha yüksek bir düzeyde finansal okuryazarlık seviyesine

sahiptir. Bu beklenen bir sonuçtur. Çünkü bireysel emeklilik sigortası bireylerin tasarruflarını değerlendirebildiği ve geleceğe dönük yatırımlar yapabildiği sistemlerden biridir. Bu kararı alabilmek de belirli bir seviyede finansal okuryazarlık bilgisi gerektirmektedir.

Araştırmada ele alınan diğer bir değişken olan tasarruf hesabına sahip olan ve olmayan bireyler karşılaştırıldığında katılımcılar arasında finansal okuryazarlık konusunda anlamlı bir farklılaşma bulunmamaktadır. Bu sonucun beklenen bir sonuç olduğu düşünülmektedir. Çünkü tasarruf hesabının olması finansal okuryazarlık ile ilgili sadece temel düzeyde bir işlemdir. Her yaş grubu ve eğitim seviyesindeki birey tasarruf hesabına sahip olabilmektedir. Buna ek olarak araştırma kapsamında katılımcılar daha önce borsada işlem yapıp yapmama durumuna göre karşılaştırılmaktadır. Karşılaştırma sonucunda elde edilen bulgu oldukça ilginçtir. Daha önce borsada en az bir kere işlem yapan ve hiç işlem yapmayan katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark görülmemektedir. Borsa işlemleri belirli bir seviyede finansal okuryazarlık bilgisi gerektirmektedir. Buna rağmen katılımcılar arasında bir farkın görülmemesi beklenmeyen bir sonuçtur. Buna sebep olan etkenlerden birinin örneklem sayısı olduğu düşünülmektedir. Çünkü araştırma kapsamındaki katılımcıların sadece 29 tanesi borsada işlem yapış buna karşın 201 katılımcı borsa işlemi gerçekleştirmemiştir. Bu konuda daha sağlıklı bulgulara ulaşabilmek için daha geniş bir örneklem grubunda değerlendirme yapmak daha doğru olacaktır.

Sonuç olarak apartman yöneticiliği gibi toplumun kentsel yaşamda hayatını sürdüren büyük bir kesimine hitap eden bir göreve sahip olan bireylerin finansal okuryazarlık konusunda yeterli olması hem apartman sakinleri bakımından mikro düzeyde faydalı olacaktır hem de bu özelliğin yaygınlaşmasıyla toplumun geniş kesimlerine makroekonomik bakımdan bir fayda sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- ALTINTAŞ, K. M. (2008), Bireysel Yatırımcılar Açısından Finansal Eğitimin Önemi, Sigorta Araştırma ve İnceleme Yayınları, İstanbul.
- AY, Ş. (2018), Kat Mülkiyet Kanununda Apartman Yöneticisinin Sorumluluğu, Yüksek Lisans Bitirme Projesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir
- BODİE, Z. (2006), A Note on Economic Principles and Financial Literacy.
- BEAL, D. J., ve DELPACHİTRA, S. B. (2003), Financial Literacy among Australian University Students, Economic Papers, Vol 22(1); 65-78.
- CAPUANO, A., ve RAMSAY, I. (2011), "What Causes Suboptimal Financial Behaviour?" An Exploration of Financial Literacy, Social Influences and Behavioural Economics. University of Melbourne Legal Studies Research.
- DAĞDELEN, T. (2017), Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi ve Aydın Ğlindeki Serbest Muhasebeci Mali Müğavirler Üzerine Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Aydın.
- ERCAN, M. K. ve ÜNSAL, B. (2005), Finansal Yönetim, Gazi Kitabevi, Ankara.
- FEYMAN, G. N. (2013), Anaokullarında Erken Okuryazarlık Çevresinin Değerlendirilmesi ve Sınıf Ortamının Çocukların Erken Okuryazarlık Davranışlarına Etkisi, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- GÖKMEN, H. (2012), Finansal Okuryazarlık, İstanbul: Hiperlink Yayınları.
- GÜLER, E. (2015), "Hane halkının Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma: Sakarya İli Örneği", Yüksek lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

- KURUDAYIOĞLU, M. ve TÜZEL, M. S. (2010), “21. Yüzyıl Okuryazarlık Türleri, Değişen Metin Algısı ve Türkçe Eğitimi” TÜBAR Dergisi, Vol (28); 283-298
- LUSARDI A., MITCHELL, O.S. and CURTO, V. (2010), “Financial Literacy among the Young”, Journal of Consumer Affairs: Special Issue: Financial Literacy, Vol 44(2); 358-380.
- MANDELL, L. (2006), “Financial Literacy: If It is so important, Why is not Improving?”, Networks Financial Institute at Indiana State University Policy Brief.
- OEHLER, A., and WERNER, C. (2008), “Saving for Retirement-A Case for Financial Education in Germany and UK?”, An Economic Perspective. Journal of Consumer Policy, Vol 31(3), s. 253-283.
- OKKA, O. (2015), Finansal Yönetim: Teori ve Çözümlü Problemler, Geliştirilmiş 6. Basım, Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti., Ankara.
- ÖZKAN, T. (2013), Finansal Satış, Papatya Yayıncılık, İstanbul.
- PARAMASIVAN, C. ve SUBRAMANIAN, T. (2009), Financial Management, New Age International Publishers, Delhi, India.
- REMUND, D. L. (2010), “Financial Literacy Explicated: The Case for a Clearer Definition in an Increasingly Complex Economy”, The Journal of Consumer Affairs, Vol 44(2); 276-295.
- TAYLOR S. ve WAGLAND S. (2013), “The Solution To The Financial Literacy Problem: What Is The Answer?”, Aabfj. Vol 7(3); 69-89.
- TEMİZEL, F. ve BAYRAM, F. (2011), “Finansal Okuryazarlık”: Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma. Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi. Vol 12(1), s. 73-86.
- ŞİMŞEK, E., GÜRLER, Z., (1994), Kırdan kente göç olgusu ve kırsal sanayi, Türkiye 1. Tarım Ekonomisi Kongresi, İzmir.
- ÜNAL, O., TORUN, S., YAVUZ E. ve EDİŞ, S. (2016), “İlköğretim Bölümü Öğretmen Adaylarının Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”, International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic. Vol 11(9); 932-937.
- WAGLAND, S. ve TAYLOR, S. (2009), “When it Comes to Financial Literacy, is Gender Really an Issue Ustralasian”, Accounting Business and Finance Journal, Vol 3(1).
- YAVUZ, F., AKSOY, A., TOPÇU, Y., EREM, T., (2004), Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi’nde kırsal alandan göç etme eğilimini etkileyen faktörlerin analizi. Türkiye VI. Tarım Ekonomisi Kongresi, Tokat.
- YILDIZ, N., AKBULUT Ö. ve BİRCAN, H. (2002), İstatistiğe Giriş, Üçüncü Baskı, Aktif Yayınevi, İstanbul.